

Čitanje prije spavanja – sigurna luka od strahova

Roditelji već od najranije dobi, svjesni važnosti, djecu okružuju slikovnicama te se trude čitati što češće. Koliko je važno čitanje djeci od najranije dobi, sigurni smo kako nije potrebno niti naglašavati, ali ono što je jednako važno jest i način na koji čitamo djeci. Brojna istraživanja govore nam kako značajan utjecaj na razvoj čitalačke pismenosti ima izranjajuća pismenost čiji razvoj potičemo upravo ranim izlaganjem tiskanom sadržaju.

Kada odrasla osoba čita djetetu između njih se stvara posebna emocionalna veza te se razvija osjećaj povjerenja i sigurnosti.

Prije početka zajedničkog čitanja svakako trebamo pronaći za to primjereno mjesto. Kako bismo bili usmjereni na slikovnicu te mogli potaknuti dijete na aktivno sudjelovanje, važno je iz okoline ukloniti sav sadržaj koji može biti ometajući u našoj zajedničkoj čitateljskoj avanturi. **Ugasite mobitele, tablete, televizore i sav sadržaj koji može odvući pažnju.** Pronađite udobno, tiho i dovoljno svijetlo mjesto za čitanje.

Na što obratiti pozornosti?

Važno je djetetu istaknuti naslovnicu slikovnice koju ćemo čitati. **S ciljem usvajanja svjesnosti o tisku kao nepromjenjivom mediju, važno je djeci skrenuti pozornost na naslov i autora slikovnice.** Cjelokupno čitanje bitno je popratiti usmjeravanjem i pokazivanjem – čak i dok čitamo retke prelaziti prstima. Upravo tako kod djece stvaramo jasnu vezu da ono što čitamo pronalazimo upravo u našim slovima, riječima i rečenicama.

Budite kreativni!

Često roditelji znaju reći kako je djeci čitanje dosadno! **Onda im pričajmo!** Djeca će sasvim sigurno tražiti da im priče koje im se sviđaju čitamo iznova i iznova. I to je uredu! U početku će upijati sve što im čitamo, a postupno ćemo moći prekinuti čitanje te im postaviti određena pitanja. **„Što se dogodilo sljedeće?“, „Što je Crvenkapica onda napravila?“** neka su od pitanja koja mogu potaknuti djetetovu potrebu za prepričavanjem.

Zamijenite uloge

Vrlo brzo će naši mališani znati priču „od korica do korica“. Tada im pokušajte predložiti da jednu večer oni vama „pročitaju“ priču. Neka prstom kao i vi prolaze po recima, ali naravno priču prepričavaju. Starijim mališanima možemo u sredini priče predložiti da ju sami dovrše te na taj način potaknuti njihovo kreativno stvaranje.

Čitanje slikovnice u mnogome se razlikuje od čitanja knjiga za odrasle. Kvalitetne slikovnice, osim edukativnog i dobno primjerenog sadržaja, popraćene su i kvalitetnim ilustracijama koje su također važne, kako u odabiru slikovnice tako i u njenom čitanju. Sve zapisano u priči djeci mora biti zorno prikazano ilustracijama. Upravo zbog toga djeca priču lakše prate, pamte i prepričavaju.

Kako bi dijete aktivno sudjelovalo u slikovnici, važno je izražajno čitati i dramatizirati. Dramatizacija nam omogućuje izražavanje emocija, neverbalnih gesti i izraza lica koje djetetu поближе označuju određene događaje ili likove. Za vrijeme čitanja izmjenjujte glasove, naglašavajte likove, mjesto i vrijeme radnje, problem i kako su ga likovi u priči riješili. Upravo odgovori na ova pitanja predstavljaju nam temelj za kasnije čitanje s razumijevanjem, kao i za stvaranje vlastitih priča.

Razgovor prije i nakon čitanja!

Rano čitanje, osim stvaranja svjesnosti o tisku, omogućava i emocionalnu vezu s onime tko djetetu čita te ga potiče na empatiju. Ako se našem liku dogodilo nešto loše, tužan je ili sretan, ne propustite priliku te s djetetom porazgovarajte. „Kako bi se ti osjećao da se to dogodilo tebi?“, „Što ti misliš, zašto je to napravio/napravila?“

Odrasli često pretpostavljaju kako je određen sadržaj slikovnice presložen za dob njihove djece te ga izbjegavaju ili pojednostavljaju. Prije čitanja važno je porazgovarati s djetetom kako će u priči sigurno biti riječi koje možda neće razumjeti te da u bilo kojem trenutku može prekinuti priču i zatražiti objašnjenje. Predlažemo da prije zajedničkog čitanja samostalno pročitate tekst slikovnice te pronađete riječi koje vaše dijete možda neće razumjeti. U čitanju ih posebno

istaknite i zastanite. Važno je da dijete poznaje sve riječi u priči kako bi moglo razumjeti i samu priču. Izvrsna su pitanja za poticanje socio-emocionalnog razvoja vaših mališana.

Onoliko koliko je važno čitati, važno je i znati kako to činiti. Sjetimo se vlastitih baka i majki koje su to činile najbolje na svijetu!

Mora li dijete mirno sjediti dok mu se čita?

Ne mora dijete uvijek mirno sjediti dok mu se čita. Slušanje priča potiče kreativnost i sasvim je u redu da dijete crta, slika, slaže kocke ili izrađuje nešto pritom. Bitno da je atmosfera opuštena i ugodna. Mislimo da nas djeca ne slušaju pažljivo ako ne sjede pokraj nas, prate knjigu i listaju stranice no iznenađujuće je koliko zapravo djeca čuju i kad mi mislimo da nas ne slušaju. Preduvjet je da to bude neka umirujuća aktivnost i da se izvodi u tišini.

Uz čitanje naglas, za razvijanje predčitalačkih vještina bitne su i **igre i aktivnosti** koje nikako nebi trebalo zanemariti, a ovdje su neke od njih:

- **Memory**
- **Prepoznavanje oblika, a kasnije i slova**
- **Igre pomoću kartica** – trodijelne kartice su posebno korisne u ovoj igri jer dijete povezuje sliku i riječ
- **Čitanje pjesmica i prepoznavanje rime**
- **Brojalice i igre riječima** – djeca posebno vole izmišljati nove smiješne riječi pa to možete pretvoriti u zanimljivu igru, a poznato je da se kroz igru najbolje uči

Dobre strane čitanja naglas

Nekoliko je važnih prednosti čitanja naglas:

- Pomaže djetetu uočiti **povezanost između pisane i pročitane riječi**
- Pomaže **razvijanju vokabulara**
- Djeca **uživaju slušajući priče** i pritom uviđaju kako je čitanje zabavna i pozitivna aktivnost
- Pomaže **razvoju koncentracije** jer se dijete treba usredotočiti na ono što mu se čita
- **Razvija maštu** mnogo više od gledanja TV-a
- Pomaže im shvatiti **različite emocije**

Djecu treba učiti da cijene **važnost knjige**. Dobrim čitačem postaje se **trudom i vježbom**, a na nama je da našoj djeci budemo uzori, potičemo njihovu znatiželju i njeđujemo maštu.

Čitajući djeci, potičemo razvoj njihovih mentalnih sposobnosti, socijalnih i komunikacijskih vještina, pomažemo im da zavole čitanje i da bolje razumiju svijet.

„Dijete koje čita postaje čovjek koji misli“

Izvor:

<https://pamia.hr/citanje-prije-spavanja-sigurna-luka-od-strahova/>

<https://www.maminsvijet.hr/knjige/knjige-i-slikovnice-za-djecu/citanje-naglas-zasto-je-vazno-i-preporuke-slikovnica/>